

Konkurenceschopnost krajů České republiky

Jana Kouřilová

Karolína Pelantová

Katedra regionálních studií, NF VŠE, Praha

Cílem příspěvku je zhodnotit konkurenceschopnost krajů České republiky pomocí britské metodiky pro výpočet indexu regionální konkurenceschopnosti a porovnat výsledky s hodnocením regionální konkurenceschopnosti v současnosti platné Strategii regionálního rozvoje České republiky na období 2014-2020.

Index konkurenceschopnosti (IK)

- hodnotí 379 regionů NUTS 3 ve Velké Británii;
- vznikl v roce 2000;
- pravidelně se aktualizuje a zpřesňuje;
- od počátku konstruován tak, aby bylo možné ho v čase kdykoliv replikovat a zároveň aby propojoval makroekonomickou výkonnost regionální ekonomiky a podnikatelského prostředí;
- ukazatele jsou rozděleny do 3 subindexů- vstupy, výstupy, výsledky
- výsledný IK je prostým aritmetickým průměrem všech tří sub-indexů

Subindex	Ukazatel indexu konkurenceschopnosti v UK	Ukazatel indexu konkurenceschopnosti v ČR
Vstupy	Míra ekonomické aktivity	Míra ekonomické aktivity
	Počet firem na 1000 obyvatel	Ekonomické subjekty celkem na 1000 obyvatel
	Počet založených firem na 1000 obyvatel	Vzniklé ekon.subjekty celkem na 1000 obyvatel
	Podíl ekon.aktivních v zaměstnání úrovně NVQ4 a výše	Podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním
	Podíl znalostních firem na celkovém počtu firem	Podíl znalostních firem*
Výstupy	Hrubá přidaná hodnota na obyvatele v současných cenách	Hrubá přidaná hodnota na obyvatele v současných cenách
	Míra zaměstnanosti	Míra zaměstnanosti
	Produktivita práce - výstup na odpracovanou hodinu	Produktivita práce - HDP v b.c./odpracované hodiny
Výsledky	Průměrná hrubá týdenní mzda	Průměrná hrubá měsíční mzda
	Míra nezaměstnanosti (ILO)	Míra nezaměstnanosti (ILO)

* Znalostní firmy – J Informační a komunikační činnosti, K Peněžnictví a pojišťovnictví, M Profesní, vědecké a technické činnosti

Pořadí krajů ČR podle IK v období 2008-2013

Kraj	2008	2009	2010	2011	2012	2013
hl.m. Praha	1	1	1	1	1	1
Středočeský	2	3	2	2	2	2
Jihočeský	3	2	3	4	4	4
Plzeňský	5	5	4	3	3	3
Karlovarský	13	14	13	13	13	14
Ústecký	14	13	14	14	14	13
Liberecký	10	10	7	9	9	12
Královéhradecký	9	9	6	8	8	7
Pardubický	7	7	9	5	6	9
Vysočina	4	6	8	7	7	6
Jihomoravský	6	4	5	6	5	5
Olomoucký	11	11	12	10	11	10
Zlínský	8	8	10	11	10	8
Moravskoslezský	12	12	11	12	12	11

Podle výsledné hodnoty IK byly kraje České republiky rozděleny do 5 skupin:

- **Praha – pól rozvoje**
- **Regiony s vysokou dynamikou rozvoje** (Středočeský, Plzeňský a Jihočeský kraj)
- **Regiony s průměrnou dynamikou rozvoje** (Jihomoravský a Královéhradecký kraj, Kraj Vysočina)
- **Regiony s nižší dynamikou rozvoje** (Zlínský, Pardubický a Olomoucký kraj)
- **Regiony s rozvojovými problémy** (Moravskoslezský, Liberecký, Ústecký a Karlovarský kraj)

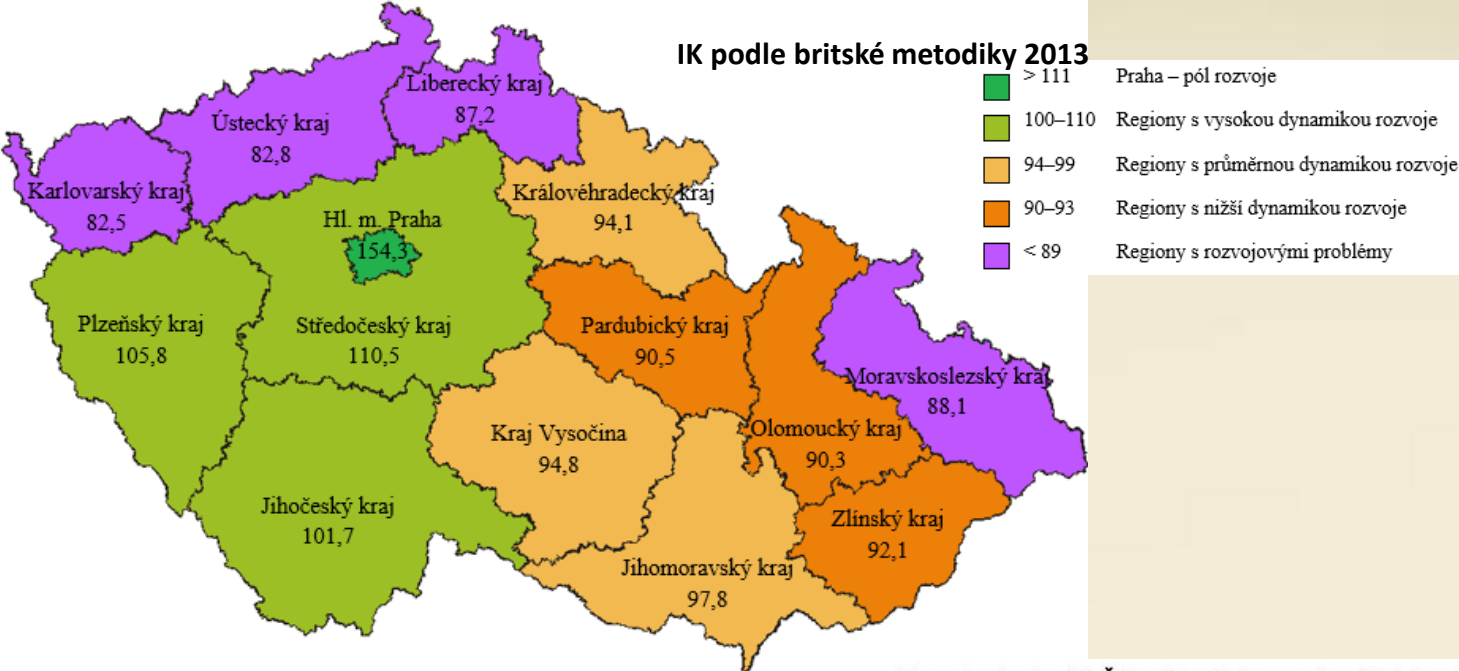

Index konkurenceschopnosti krajů ČR podle britské metodiky a podle SRR

Kraj	britská metodika		SRR		Kraj	britská metodika		SRR	
	IK	pořadí	IK	pořadí		IK	pořadí	IK	pořadí
hl.m. Praha	154,3	1	203,7	1	Královéhradecký	94,1	7	86,8	7
Středočeský	110,5	2	107,7	3	Pardubický	90,5	9	89,1	6
Jihočeský	101,7	4	84,9	10	Vysočina	94,8	6	84,0	11
Plzeňský	105,8	3	89,8	5	Jihomoravský	97,8	5	114,8	2
Karlovarský	82,5	14	72,2	14	Olomoucký	90,3	10	85,3	8
Ústecký	82,8	13	75,1	13	Zlínský	92,1	8	85,0	9
Liberecký	87,2	12	82,4	12	Moravskoslezský	88,1	11	90,5	4

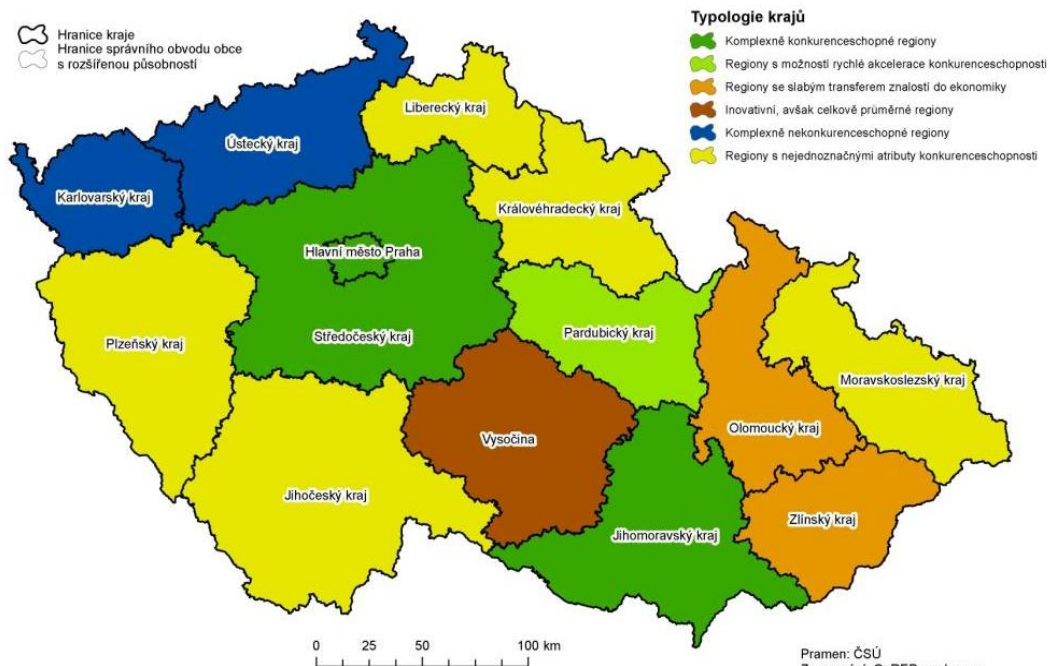
Hodnoty IK regionů ČR podle britské metodiky jsou z r. 2013. V SRR není vřazení možné - viz příloha 2 SRR: Metodický přístup k typologii regionální konkurenceschopnosti (str. 15): „Pro kvantifikaci ukazatelů jsou využita data jak pravidelných, tak mimořádných šetření. V případě dat z pravidelných (periodických) statistických zjišťování se pro výpočet použijí a) nejaktuálnější dostupná data, nebo b) průměr údajů za určité relevantní období (u dat s výraznou fluktací). V případě dat z mimořádných (nárazových) šetření se použijí údaje z posledního šetření daného typu. Pro vyčíslení některých strukturálních a demografických ukazatelů jsou datovým zdrojem výsledky SLDB 2011.“

IK podle britské metodiky 2013

> 111	Praha – pól rozvoje
100–110	Regiony s vysokou dynamikou rozvoje
94–99	Regiony s průměrnou dynamikou rozvoje
90–93	Regiony s nižší dynamikou rozvoje
< 89	Regiony s rozvojovými problémy

Typologie krajů ČR z hlediska regionální konkurenceschopnosti

Pramen: ČSÚ
Zpracování: GaREP, spol. s r.o.
& Regiopartner s.r.o., Brno/Praha 2012

Přestože se jedná o různé metodiky:

- 1) **dominantní postavení Prahy** se projevuje v obou případech
- 2) z obou indexů vyplývá **zaostávání Karlovarského, Ústeckého a Libereckého kraje** a **středová pozice Královéhradeckého kraje**.
- 3) **velmi rozdílné postavení** lze pozorovat u **Jihočeského, Moravskoslezského kraje** a **Kraje Vysočina**.

- Lze konstatovat, že **každá metodika má svá úskalí** a je potřeba počítat s tím, že tyto indexy nemohou postihnout a pomocí vybraných ukazatelů popsat všechny faktory, které mohou ovlivňovat konkurenceschopnost regionů.
- Určitou **výhodu** britské metodiky lze spatřovat v tom, že využívá data, která jsou dostupná za každý rok, a lze tedy **sledovat vývoj IK v čase**.

Konkurenceschopnost regionu je výsledkem působení spousty faktorů.

Regiony mají odlišné geografické podmínky, zdroje surovin, historický a ekonomický vývoj, ale také obyvatelstvo, které sdílí určité morální a etické hodnoty, což se promítá do sociálního prostředí a celkové kultury daného regionu. Tyto aspekty **je jen velmi obtížné transformovat do nějakého ukazatele či indexu**, přesto mohou sehrávat **zásadní roli pro rozvoj území a jeho konkurenceschopnost.**

A landscape photograph featuring a vibrant green foreground field and a bright yellow background field. Five trees are scattered across the middle ground, casting shadows on the green field. The text is overlaid on the bottom right of the image.

Děkuji za pozornost.

jana.kourilova@vse.cz